

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Opstart geïntegreerd planproces gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'K-R8 - Verbeteren van de verkeerscomplexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost en de leefbaarheid van de omgeving'

1. Situering

De verkeersverzadiging en de dreigende verkeerscongestie en -onveiligheid in de omgeving van de verkeerscomplexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost brengt de leefbaarheid op zowel verkeerskundig als ruimtelijk vlak in het gedrang. De ring R8 rond de stad Kortrijk ontsluit via de complexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost naar de E17/A14. Tussen beide complexen is de R8 niet gesloten waardoor de uitwisseling tussen beide complexen gecombineerd wordt met de op- en afrit van de E17/A14. Tijdens de spitsmomenten veroorzaakt dit congestie en terugslag op de op- en afrit van de E17/A14.

Door de beschikbare ruimte en de sterk autogerichte ligging van Hoog Kortrijk en Kortrijk-Oost via de complexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost vestigden er zich de laatste decennia een aantal grootschalige (regionale) activiteiten op die locaties die wegens ruimtegebrek geen plaatsvonden in de Kortrijkse binnenstad. Daarnaast zijn er rond het complex Kortrijk-Oost nog grote onbebouwde terreinen waarvan de bestemmingsplannen bijkomende ontwikkelingen mogelijk maken. De verkeerscomplexen kunnen de (bijkomende) verkeersintensiteiten om verschillende redenen niet snel genoeg verwerken en zijn niet afgestemd op de verdere ruimtelijke ontwikkeling van de regio.

Bijkomende infrastructuur voor het wegverkeer voor de aanpak van de verkeersproblematiek is niet alles oplossend. Dit leidt bovendien tot vragen over de ruimtelijke kwaliteit en inpasbaarheid ervan en over de impact op de leefbaarheid van de betrokken stadsdelen. Het openbaar vervoer en de noodzakelijke veilige en hoogwaardige fietsverbindingen vormen dan ook één geheel in het ruimtelijk ontwerp van de infrastructuuringrepen. Het bijdragen tot de inzet op alternatieve vervoersmodi (openbaar vervoer, fiets, deelmobiliteit, collectief vervoer,...) maakt hier deel van uit.

Het project K-R8 vereist de opmaak van een Gewestelijk RUP.

2. Verkennend overleg: startnota en procesnota

In functie van een gedragen startnota werd een uitgebreide overleg- en participatiestructuur opgezet. Deze is uitgebreid omschreven in de eerste procesnota.

In een verkennend overleg met vertegenwoordigers van departement Omgeving, AWW, MOW, de V.V.M. De Lijn, de provincie West-Vlaanderen, de intercommunale Leiedal, de betrokken steden en

gemeenten en de projectcoördinator van het strategisch project RECOVER+ is de startnota en procesnota 1 uitgewerkt in een planteam.

De startnota bevat het planvoornemen en de plandoelstelling, met een eerste aanduiding van relevante disciplines en aandachtspunten voor het uit te voeren milieuonderzoek. Gezien de omvang en de complexiteit van het planproces wordt ervoor gekozen om na de publieke consultatie de startnota verder te verfijnen, bij te sturen indien nodig en tevens een verder uitgewerkte scoping uit te voeren. Deze werkwijze moet - vanuit de keuze voor een open en participatief proces - het mogelijk maken om alle belanghebbenden maximaal te betrekken in het proces.

De procesnota 1 bevat een weergave van het doorlopen onderzoek en overleg en bevat een voorstel van procesaanpak.

De startnota en procesnota 1 worden nu ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering geeft daarmee de formele start aan het planproces.

3. Inhoud van het voorstel: doelstelling planproces

De doelstelling voor de opmaak van dit GRUP is het verbeteren van de verkeerscomplexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost en de leefbaarheid van de omgeving. Mobiliteit, infrastructuur en ruimtelijke ontwikkelingen worden geïntegreerd aangepakt en op elkaar afgestemd met aandacht voor de leefbaarheid. Een geïntegreerde visie moet de basis vormen voor het GRUP. Deze visie omvat volgende onderdelen:

- Het verhogen van de leefbaarheid als overkoepelende doelstelling (beperken van hinderaspecten, verhogen van de verkeersleefbaarheid en de omgevingskwaliteit met inbegrip van een duurzaam ruimtegebruik,...).
- Het optimaliseren van de verkeerscomplexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost in relatie tot het functioneren van de R8 als geheel en de E17. In functie van deze doelstelling wordt onderzocht of het al dan niet sluiten van de ring rond Kortrijk (R8) tussen de N50 en de N8 kan bijdragen tot de optimalisatie van de complexen.
- Het bepalen van de draagkracht en capaciteitsgrens van de infrastructuur. Naast principes als duurzaam ruimtegebruik, kwalitatief ruimtelijk rendement, locatiebeleid,... fungeert ook de verkeersinfrastructuur als kapstok voor wat mogelijk is op vlak van ruimtelijke ontwikkelingen.
- Het inzetten op alternatieve vervoersmodi (modal shift). Het planproces wenst duidelijk in te zetten op een mobiliteitsverschuiving door het streven naar een maximaal potentieel aan alternatieve vervoersmodi. Concrete doelstellingen zijn o.m. het bijdragen tot de realisatie van vlotte en veilige fiets- en openbaar vervoersverbindingen, de uitbouw van multimodale knooppunten, de mogelijke (gedeeltelijke) heroriëntatie van het mobiliteitsprofiel van bestaande functies en bestemmingen, de bewuste inzet op modal shift bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen,...
- Het evalueren en mogelijks (deels) heroriënteren en/of beperken van de (stedelijke) ontwikkelingen en ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in de omgeving van de verkeerscomplexen. In functie van het verhogen van de leefbaarheid, een duurzaam ruimtegebruik en kwalitatief ruimtelijk rendement wordt bekeken van welke delen kwalitatief verdicht kunnen worden, waar de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden (deels) beperkt dienen te worden en welke delen gevrijwaard blijven als open en groene ruimtes. Vanuit een weloverwogen locatiebeleid is te kiezen om (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen te herschikken op goed ontsloten locaties met nabijheid van voorzieningen en diensten, van woon- en werkplaatsen, van openbaar vervoer.

4. Procedure

Een geïntegreerd planningsproces kent 5 fases. De resultaten van elk van deze 5 fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota is dus de eerste van 5 nota's.

Over de startnota en over de plandoelstelling wordt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, het advies gevraagd aan Saro, de betrokken gemeenten en provincies en de adviesinstanties. Er wordt op basis van de startnota ook een consultatie van de ruime bevolking georganiseerd.

Op basis van de adviezen en de participatie zal door het planteam een scopingnota, voorontwerp-RUP en ontwerp-milieubeoordeling worden uitgewerkt. Daarna volgt een plenaire vergadering over het voorontwerp-GRUP en de milieubeoordeling.

Na de verwerking van de adviezen over het voorontwerp zal een ontwerp van GRUP worden uitgewerkt en voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering voor voorlopige vaststelling.

5. Toepassing gedragslijn van de Vlaamse Regering: vrijwillige terughoudendheid

De voorliggend ontwerp-beslissing voldoet aan de voorwaarden van vrijwillige terughoudendheid om volgende redenen:

- Het betreft geen wetgevend initiatief.
- Het is geen beslissing die impact heeft op de beleidskredieten of de begroting. Eventuele kosten zullen aangerekend worden op de bestaande daarvoor bedoelde kredieten en begrotingsposten binnen de marges van die kredieten en posten. De kosten verbonden aan de opmaak van een gewestelijk RUP worden aangerekend op de middelen van het departement Omgeving.
- Het is geen onderwerp dat, op zichzelf staand, onderworpen is aan de rechtstreekse controle van het parlement, in die zin dat het om een specifieke beslissing gaat over een planproces dat zal leiden tot een gewestelijk RUP en een engagement tot samenwerking met diverse lokale/regionale partners. Uiteraard valt de opmaak van ruimtelijke plannen door de Vlaamse Regering en het beleid dat daarmee gevoerd wordt onder de parlementaire controle, maar dat is dus niet rechtstreeks het geval voor de voorliggende voorstel van opmaak van een GRUP.
- De beslissing bindt de volgende Vlaamse Regering niet in die zin dat het voorliggende voorstel beperkt is tot de goedkeuring van een startbeslissing voor de opmaak van een GRUP, en is dus geen resultaatsverbintenis over de finale goedkeuring van dat GRUP. De goedkeuring van een startnota heeft dus op zichzelf geen verdere beleidsmatige gevolgen. De startbeslissing houdt een engagement in om een planproces te voeren voor de geformuleerde doelstelling. Uit het planproces kan de noodzaak volgen om die doelstellingen te wijzigen en bij te stellen, bijvoorbeeld op basis van de inspraak van de bevolking. Over de raadpleging van de bevolking zal ook opnieuw gerapporteerd worden aan de Vlaamse Regering. Op basis van de onderzoeksresultaten en de rapportage kan de Vlaamse Regering op dat ogenblik opnieuw haar positie bepalen.
- Het betreft een lopende zaak in die zin dat de startnota het resultaat is van het overleg van de afgelopen jaren in het interbestuurlijk overleg regio Kortrijk. Dit overleg heeft nu geleid tot voorstellen van samenwerkingsovereenkomsten, waarmee een eerste fase in het overlegproces wordt afgerond en een startnota voor een GRUP.

- De beslissing is dringend om te vermijden dat onnodige vertraging wordt opgelopen in de verdere uitwerking van het project K-R8 en de opgebouwde verstandhouding tussen de partners en de huidige positieve dynamiek en samenwerking zou vertragen.

6. Budgettaire weerslag

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 15, §2, 3°, en artikel 6, §5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

7. Weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

8. Weerslag op de lokale besturen

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

9. Kwaliteit van de regelgeving

Het voorstel van beslissing bevat geen regelgeving en vereist geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies, noch een reguleringsimpactanalyse.

10. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemde startnota 'K-R8 - Verbeteren van de verkeerscomplexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost en de leefbaarheid van de omgeving' en de bijbehorende procesnota.
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten om de vereiste adviezen in te winnen over de bovengenoemde startnota en de bevolking van de betrokken gemeenten te informeren over de inhoud van de startnota en de bevolking te raadplegen, in overeenstemming met de aanpak zoals opgenomen in de procesnota.

Koen VAN DEN HEUVEL
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw,